

GALOPPÖVERDOMSTOLEN

Protokoll hållet vid handläggning i
Galoppöverdomstolen den 24 juni 2024 i Stockholm

Ärende nr 3/2024

PARTER, ej närvarande

KLAGANDE OCH MOTPART: Jockeyn Manuel Martinez

KLAGANDE OCH MOTPART: Svensk Galopp AB genom
f.d. förbundsjuristen vid Svenskt Trav
jur kand Göran Wahlman

ÖVERKLAGAT BESLUT: Lokala galoppdomstolens vid Bro Parks
beslut den 22 maj 2024 i lopp 5

SAKEN: Felaktigt bruk av spö

Genom överklagade beslutet dömde lokala galoppdomstolen Manuel Martinez (hästen Hotline Bling) till ridförbud den 5, 7 och 9 juni 2024, (Tävlingsreglementet (RG) 6:31, 8:16/5 och SG:s riktlinjer för påföljd). Lokala galoppdomstolen flyttade även ner hästen Hotline Bling till andra plats i löpningen efter hästen Lost My Sock. Galoppöverdomstolen beslutade den 27 maj i år om inhibition av ridförbudet den 9 juni 2024.

Manuel Martinez har yrkat att ridförbudet ska verkställas den 6 juni i år eller om Galoppöverdomstolens beslut meddelas efter detta datum på annan jämförbar C-dag.

Svensk Galopp har yrkat att en strängare påföljd utdöms och att ridförbudet bör utökas med upp till tre tävlingsdagar.

Part har bestritt motparts yrkande.

Galoppöverdomstolen meddelar följande

BESLUT

Galoppöverdomstolen har enligt 9 kap. 23 § SRG avgjort ärendet utan att hålla förhandling.

Manuel Martinez har till stöd för sitt överklagande anført: Jag yrkar att ridförbudet inte ska verkställas den 9 juni 2024. Beslutet godtas i sak och jag godtar den grundläggande bestraffningen. I de nyligen ändrade reglerna för utläggning av ridförbud stadgas att ridförbud inte skall läggas ut på Gärdet eller på skandinaviska banor med färre än fem löpningsdagar per år. Denna bestämmelse har inte fått någon respons i den lista över A-C-dagar som ingår i Skandinavisk Galopps regelverk. Där står fortfarande att Gärdet skall ses som en C-dag. Bestämmelserna är helt oförenliga med varandra och jag utgår att denna motstridiga situation uppstått på grund av ett misstag från regelförfattarens sida. Ett dylikt misstag får enligt allmänt gällande juridiska principer inte gå ut över den enskilde. När inkonsekventa regler står mot varandra skall den dömande instansen döma till den enskildes förmån, dvs in dubio till den tilltalades förmån. Det blir då att man trots ordalydelsen i tillämpningsanvisningen skall lägga ut ridförbudet på Gärdet den 6 juni enligt den fastställda listan, eller om beslut kommer efter detta datum på annan jämförbar C-dag. Då den uppkomna situationen orsakats av felaktighet vid författandet av regeländring bör, oavsett utgången av ärendet, ansökningskostnader inte belasta Manuel Martinez. Det har, oavsett utgången, varit försvarligt att pröva frågan.

Svensk Galopp har till stöd för sitt överklagande och bemötande av Martin Martinez överklagande anført: Skandinavisk Galopps riktlinjer för påföljder anger bland annat: ”Skulle omständigheterna i det enskilda fallet motivera detta, kan galoppdomstolen frånga riktlinjerna och utdöma påföljd som är lindrigare eller strängare än vad riktlinjerna anger”. Manuel Martinez dömdes den 22 maj 2024 till tre dagars ridförbud för att ha brutit mot gällande spöregler. Enligt SRG 9:15 kan beslutet överklagas, förutom av den som dömts, av Svensk Galopp. Visserligen är den utdömda påföljden i enlighet med påföljdsmallen, men SG:s uppfattning är att i detta fall borde påföljdsmallen frångått och en strängare påföljd utdömts. Skälet härtill är att Manuel Martinez inte verkar vilja förstå/respektera gällande spöregler. Av totalt utdömda bestraffningar för spöförseelser i Skandinavien år 2022 hade Martinez två av 29 och under 2023 hade han tre av 19. Således verkar Manuel Martinez inte vilja inrätta sig i gällande regelverk, vilket övriga jockeys gjort, varför ridförbudet bör utökas med upp till tre tävlingsdagar ytterligare. Eftersom Manuel Martinez godtagit lokala galoppdomstolens beslut i sak är frågan hur ridförbudet ska läggas ut. Enligt påföljdsmallen gäller: ”Ridförbud som beslutas av Galoppöverdomstolen ska läggas ut fr.o.m. dag nio eller närmast därpå följande tävlingsdag varvid tiden räknas från dagen för Galoppöverdomstolens beslut”. Vidare gäller: ”Fastställer Galoppöverdomstolen ett av ryttaren överklagat ridförbud efter att ha meddelat inhibition av ridförbudet, ska det nya ridförbudet bestämmas till tävlingsdag som tillhör samma kategori som den tävlingsdag lokala galoppdomstolens ridförbud avsåg”. Lokala galoppdomstolen beslutade att ridförbudet skulle avse två C-dagar och en A-dag. Någon anledning att ändra på beslutet i det avseendet finns enligt SG inte. Om överklagandet prövas i sak avseende vilka dagar ridförbudet skulle lagts ut hävdar SG att påföljdsmallen är riktlinjer som syftar till att ge ledning vid utdömande av påföljd vid överträdelse av Skandinaviskt Reglemente för Galopplöpningar (SRG). Dvs, oavsett om det går att göra olika tolkningar vid tvetydigheter har både lokala galoppdomstolen och Galoppöverdomstolen rättighet att frånga den exakta ordalydelsen för att utdöma en proportionerlig och rimlig påföljd vid begångna förseelser.

Manuel Martinez har med anledning av Svensk Galopps yrkande om straffskärpning anført: Gällande påföljdsmall är alldeles klar. Återfall i spöförseelse får bara beaktas om återfallet inträffat inom två månader. Det verkar därför som om Svensk Galopp inte vill inrätta sig i sitt eget regelverk. Återfallstiden, som den bestäms i tillämpningsanvisningen måste vara en absolut regel som inte är underkastad någon skönmässig utökning. Såvitt jag vet har det aldrig förekommit tidigare. Tvärtom visar praxis att man strikt följer denna regel. Jockeyn Maikel Narvaez Bravo har precis som Manuel Martinez dömts för fem överträdelser av spöreglerna utan att det föranlett en extra bestraffning vid det

femte tillfället. Detta under exakt samma tidsperiod som Martinez. Ävenledes utan yrkande om straffskärpning har dömts ut följande bestraffningar för störningar, trots att dessa har en tolv månaders återfallstid. [Galoppöverdomstolens anmärkning. Enligt 8 kap. 12 § SRG är återfallstiden vid felaktigt bruk av spö två månader.]

Elione Chaves minst nio gånger.

Carlos Lopez minst åtta gånger.

Rebecca Stålhandske minst 9 gånger.

Jacob Johansen och Martin Rodzriguez minst sex gånger.

Alina Öhgren, Per-Anders Gråberg och Nora Hagelund Holm minst fem gånger.

Manuel Martinez har vidare anfört: Något sakligt skäl för att frånga bestraffningspraxis finns inte. De skäl som Svensk Galopp har anfört är helt gripna ur luften och saknar belägg och bevis. Jag respekterar naturligtvis gällande spöregler vilket visas bl.a. av att jag utan invändning underkastar mig ansvar för överträdelse i det aktuella fallet. För att frångående av bestraffningsmodellen ska göras krävs andra skäl, såsom osedvanligt många slag, slag på fel ställe eller användning av spö för att aga hästen eller med osedvanlig kraft. Inget sådant har förekommit. Yrkandet om straffskärpning skall således ogillas.

Galoppöverdomstolens bedömning

Av 5 p. Skandinavisk Galopps riktlinjer för påföljder (bestraffningar) ska ridförbud inom Skandinavien verkställas vid de banor där ryttaren under de senaste tolv månaderna ridit minst tre tävlingsdagar. Detta får till konsekvens att ridförbud inte kan verkställas på banor där färre än tre tävlingsdagar anordnas bl.a. Strömsholm (Svenskt Grand National) och Gärdet (Nationaldagsgaloppen) där endast en tävlingsdag anordnas per år.

Inför varje tävlingssäsong publicerar på Svensk Galopp, Dansk Galopp och Örevoll på sina webbplatser en lista över avstängningsdagar vid överklaganden där tävlingsdagarna delas in i tre kategorier, A, B och C med hänsyn till tävlingsdagens totala prissumma. Syftet med denna lista är att en ryttare inte ska kunna tjäna på att överklaga en A- och B-dag och erhålla inhibition av Galoppöverdomstolen för att därefter, efter återkallelse eller inte haft framgång med sitt överklagande hoppas på att Galoppöverdomstolen beslutar om verkställighet av ridförbudet på en för ryttaren mer gynnsam tävlingsdag än vad lokala galoppdomstolen tidigare bestämt med hänsyn till när Galoppöverdomstolen enligt 4 p. ovan nämnda riktlinjer är skyldig att lägga ut ridförbudet.

Listan över avstängningsdagar reglerar inte när galoppdomstolen ska bestämma när ridförbud ska verkställas. Det följer av ovan nämnda riktlinjer. Att det i listan ange att tävlingarna på Strömsholm och Gärdet är C-dagar fyller inte någon annan funktion än att informera allmänheten om den totala prissumman vid dessa tävlingsdagar. Då Svensk Galopps riktlinjer för påföljder (bestraffningar) och listan över avstängningsdagar har olika syften strider bestämmelserna inte mot varandra. Någon normkonflikt som medför att ridförbudet den 9 juni som är en A-dag istället skulle ha verkställts den 6 juni som är en C-dag eller annan jämförlig C-dag föreligger därför inte. Det Manuel Martinez ådömda ridförbudet ska därför verkställas på nästa tävlingsdag som utgör en A-dag. Enligt Svensk Galopps sportinfo har Manuel Martinez de senaste tolv månaderna ridit fler än två gånger på Göteborgs Galopp (6 gånger) och Bro Park (9 gånger), Göteborgs Galopp anordna inte några tävlingsdagar som utgör A-dagar vilket Bro Park gör. Det Manuel Martinez ådömda ridförbudet ska därför verkställas den 8 september 2024.

Galoppöverdomstolen fastställer lokala galoppdomstolens beslut med den ändringen att ridförbudet ska verkställas den 8 september 2024.

Vid denna utgång ska Manuel Martinez betala överklagandeavgift till Svensk Galopp med 4 000 kr.

Svensk Galopp har yrkat straffskärpning, att ridförbudet utökas med upp till tre tävlingsdagar och har som grund härför åberopat Skandinaviskt Galopp riktlinjer för påföljder (bestraffningar) och att vad som anges i dessa att riktlinjerna inte ska tillämpas automatiskt eller stereotypt utan alla mer särpräglade förseelser ska bedömas individuellt med påföljder som kan ligga såväl över som under riktlinjerna. Manuel Martinez har häremot invänt att gällande påföljdsmall är alldeles klar. Återfall i spöförseelse får bara beaktas om återfallet inträffat inom två månader.

Galoppöverdomstolens bedömning

Enligt 8 kap. 12 SRG gäller att som försvårande omständighet (skjerpende omständigheter) vid straffmätningen ska särskilt beaktas återfall i brott av samma slag som sker inom två månader. Detta återges i p. 3 i Skandinavisk Galopps riktlinjer för påföljder (bestraffningar). 8 kap. 12 § SRG kan enligt Galoppöverdomstolen inte kringgås genom vad som anges inledningsvis i riktlinjerna, att skulle omständigheterna i det enskilda fallet motivera detta, kan galoppdomstolen frånga riktlinjerna och utdöma påföljd som är lindrigare eller strängare än vad riktlinjerna anger. Detta tar enligt Galoppöverdomstolen primärt sikte på omständigheterna i den enskilda löpningen. Svensk Galopps yrkande om straffskärpning ska därför lämnas utan bifall.

Sammanfattning

Galoppöverdomstolen fastställer lokala galoppdomstolens beslut med den ändringen att ridförbudet ska verkställas den 8 september 2024.

Manuel Martinez ska betala överklagandeavgift till Svensk Galopp med 4 000 kr.

Svensk Galopps yrkande om straffskärpning lämnas utan bifall.

I avgörandet har deltagit universitetslektorn, jur kand Ronny Hagelberg, jur kan Gisela Jardby och f.d. generalsekreteraren, jur kand Björn Eklund. Enhälligt.